

I/ Phần Đọc – hiểu

Đọc đoạn văn sau và trả lời các câu hỏi từ câu 1 đến câu 3:

Có hai hạt lúa nọ được giữ lại để làm hạt giống cho vụ sau vì cả hai đều là những hạt lúa tốt, đều to khỏe và chắc mẩy. Một hôm, người chủ định đem chúng gieo trên cánh đồng gần đó. Hạt thứ nhất nhủ thầm: “Đại gì ta phải theo ông chủ ra đồng. Ta không muốn cả thân mình phải nát tan trong đất. Tốt nhất ta hãy giữ lại tất cả chất dinh dưỡng trong lớp vỏ này và tìm một nơi lý tưởng để trú ngụ.” Thế là nó chọn một góc khuất trong kho lúa để lẩn vào đó. Còn hạt lúa thứ hai thì ngày đêm mong được ông chủ mang gieo xuống đất. Nó thật sự sung sướng khi được bắt đầu một cuộc đời mới. Thời gian trôi qua, hạt lúa thứ nhất bị héo khô nơi góc nhà bởi vì nó chẳng nhận được nước và ánh sáng. Lúc này chất dinh dưỡng chẳng giúp ích được gì- nó chết dần chết mòn. Trong khi đó, hạt lúa thứ hai dù nát tan trong đất nhưng từ thân nó lại mọc lên cây lúa vàng óng, trĩu hạt. Nó lại mang đến cho đời những hạt lúa mới...

(Trích “Hạt giống tâm hồn”)

Câu 1: Tìm và phân tích nghĩa tình thái trong đoạn văn trên?

Câu 2: Em hãy nêu nội dung của đoạn văn trên?

Câu 3. Từ câu chuyện trên, em hãy rút ra bài học cho bản thân?

II/ Phần Làm văn

Cảm nhận của anh (chị) về vẻ đẹp thiên nhiên và con người xứ Huế trong bài thơ “Đây thôn Vĩ Dạ” (Hàn Mặc Tử)? Qua đó, nêu ra quan niệm sống cho bản thân?

Sao anh không về chơi thôn Vĩ?
Nhìn nắng hàng cau nắng mới lên
Vườn ai mướt quá xanh như ngọc
Lá trúc che ngang mặt chữ điền.

Gió theo lối gió, mây đường mây
Dòng nước buồn thiu, hoa bắp lay
Thuyền ai đậu bến sông trăng đó
Có chở trăng về kịp tối nay?

Mơ khách đường xa, khách đường xa
Áo em trắng quá nhìn không ra
Ở đây sương khói mờ nhân ảnh
Ai biết tình ai có đậm đà?

(Ngữ văn 11, tập hai, NXBGD 2007)

GỢI Ý PHẦN LÀM VĂN:

1. Mở bài: Giới thiệu khái quát về tác giả, tác phẩm.

2. Thân bài: Phân tích

a- Khổ 1 : Cảnh ban mai thôn Vĩ và tình người tha thiết:

+ Câu đầu: là câu hỏi tu từ mang nhiều sắc thái: một câu hỏi hay lời trách móc nhẹ nhàng, lời mời mọc ân cần.

+ Ba câu sau gợi lên vẻ đẹp hữu tình của thiên nhiên thôn Vĩ trong khoảnh khắc hùng đông. Đằng sau bức tranh phong cảnh là tâm hồn nhạy cảm, yêu thiên nhiên, con người tha thiết cùng nỗi niềm băn khoăn, day dứt của tác giả.

b- Khổ 2: Cảnh hoàng hôn thôn Vĩ và niềm đau cô lẻ, chia lìa.

+ Hai câu đầu bao quát toàn cảnh với hình ảnh gió, mây chia lìa đôi ngả; “Dòng nước buồn thiu, hoa bắp lay” gợi nỗi buồn hiu hắt.

+ Hai câu sau tả dòng Hương trong đêm trăng lung linh, huyền ảo, vừa thực vừa thơ mộng. Đằng sau cảnh vật là tâm trạng vừa đau đớn, khắc khoải vừa khát khao cháy bỏng của nhà thơ.

c- Khổ 3: Nỗi niềm thôn Vĩ

+ Hai câu đầu: bóng dáng người xa hiện lên mờ ảo, xa vời trong “sương khói mờ nhân ảnh” trong cảm nhận của khách đường xa.

+ Hai câu cuối: mang chút hoài nghi mà lại chan chứa niềm thiết tha với cuộc đời.

d- Nghệ thuật: trí tưởng tượng phong phú, nghệ thuật so sánh, nhân hóa; thủ pháp lấy động tả tĩnh, sử dụng câu hỏi tu từ...; hình ảnh sáng tạo, có sự hòa quyện giữa thực và ảo.

3.Kết bài:

- Khẳng định lại vấn đề.

- Quan niệm sống cho bản thân: yêu thiên nhiên, yêu đời, yêu người, yêu cuộc sống, yêu quê hương đất nước; cần biết quý trọng từng giây từng phút trong cuộc đời...